

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ЕВРОПЕЙСКИ ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ“

ЗА СПЕЦ: „Държавни финанси и европейски фондове“; ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 9 за СС и СНУ, 11 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, в т.ч.:		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Светлана Герчева)

2.
(гл. ас. д-р Александрина Панчева)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

*В процеса на обучение по дисциплината „Европейски публични финанси“ **се усвоят нови знания** за законодателната и институционална рамка, където се вземат важни управленски решения относно обществените публични финанси. Последните имат своето отражение и върху националните публични финанси. Специфичните нови знания засягат процеса на фискално управление в ЕС/еврозоната, както и устройството, приемането, изпълнението и контрола на общия бюджет на ЕС. Акцент в преподаването са предстоящите неотложни реформи в приходната и разходната система на бюджета на ЕС в контекста на окончателното напускането на Великобритания, както в пост-ковид ерата.*

Дисциплината „Европейски публични финанси“ изгражда умения у студентите да се ориентират правилно в нормативната и организационната рамка на европейските фондове. Като бъдещи участници на единния вътрешен пазар магистрите ще са подготвени да кандидатстват със собствени бизнес проекти за европейско съфинансиране, което е от значение за развитието на микро-, малките и средни предприятия. Магистрите от тази специалност биха могли да са консултанти на предприятия, нуждаещи се от и кандидатстващи за европейско съфинансиране и адекватното му управление с оглед постигане на целеположените резултати.

„Европейски публични финанси“ формира компетентности в следните направления:

- *Предприемаческа – познаване и ориентация в различните програми и инструменти на европейско съфинансиране с оглед кандидатстване с качествени частни проекти; усвояване на европейското съфинансиране при постигане на конкретните резултати на проектите; познаване и уреждане на паричните взаимоотношения, адекватното и точното им документиране и отчитането според изискванията на оперативните програми и управляващите ги органи;*

- *Езикова грамотност – създава умение да се усъвършенства и упражнява чуждоезиковата подготовка и знания, като се ползват документи на ЕС не само на родния език, но и на поне още един чужд език (английски/немски/френски/италиански). Последното е необходимо, предвид факта, че средата на конкуренция е единният вътрешен пазар със своите специфични исторически, културни и икономически традиции.*

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	Тема 1. Правно-институционална рамка на интеграционния процес в ЕС	3	2	
1.1.	Основополагащи договори на интеграционната общност в Европа			
1.2.	Обща характеристика на институционалната рамка в ЕС			
1.3.	Европейските институции и техният ангажимент в управлението на публичните финанси			
1.4.	Процедури и механизми за вземане на управленски решения в публичните финанси на ЕС			
	Тема 2. Фискалната политика в ЕС	5	3	
2.1.	Типология на фискалната политика. Сравнителен анализ и оценка.			
2.2.	Фискална политика в условията на обща парична политика			
2.3.	Фискално управление на ЕС. Реформи на фискалното управление под натиска на дълговата криза (2009-2013)			
2.4.	Краткосрочни финансови инструменти на ЕС за реакция при възникване на дългова криза в националните публични финанси.			
2.5.	Реформа на фискалните правила – необходимост и насоки в пост-ковид ерата			
	Тема 3. Бюджетна система на ЕС – приходна част	5	2	
3.1.	Сравнителна характеристика на общия бюджет и националния бюджет на страната членка в ЕС			
3.2.	Приходна система на общия бюджет на ЕС – същност, структура, алгоритъм на определяне на собствените приходаизточници			
3.3.	Компенсаторният подход и системата на собствени ресурси			
3.4.	Реформи на собствените приходаизточници – визия 2020 и след това. Финансиране след напускането на Великобритания.			
3.5.	Общият бюджет в пост-ковид ерата			
	Тема 4. Разходна система на общия бюджет на ЕС	5	4	
4.1.	Класификация на бюджетните разходи – специфика на общия бюджет			
4.2.	Многогодишна финансова рамка на общия бюджет – иновация на планиране на дългосрочните разходи в ЕС			
4.3.	Анализ на основните тенденции в динамиката на бюджетните разходи			
4.4.	Система на извънбюджетни фондове – между единството и гъвкавостта на общия бюджет на ЕС			
	Тема 5. Финансови аспекти на общата селско-стопанска политика (ОСП) на ЕС	5	4	
5.1.	Целеполагане на ОСП			

5.2.	Причини за финансова намеса на наднационалните институции в селското стопанство на страните членки			
5.3.	Ценови пакет на ОСП			
5.4.	Последици от прилагане на ценовия пакет			
	Тема 6. Реформиране на ОСП	5	3	
6.1.	Мерки за реформиране пазарната подкрепа на фермерите			
6.2.	Схема за единно плащане и подкрепа на доходите на фермерите от „старите“ СЧ			
6.3.	Схема за единно плащане и подкрепа на доходите на фермерите от „новите“ СЧ			
6.4.	Трансформация на единното в многокомпонентно плащане за периода 2015-2020. Оценка на „изпълнението“ и насоки за промяна			
6.5.	Фермерите кат остейкхолдери на зелената сделка			
	Тема 7. Европейският съюз – глобален лидер срещу климатичните промени	5	4	
7.1.	Еволюция на „включването“ на интеграционната общност в опазването на околната среда			
7.2.	„Портфолиото“ от финансови инструменти на ЕС в рамките на публичната политика по опазване на околната среда			
7.3.	Адаптация на новите СЧ към „портфолиото“ на ЕС в публичната политика по опазване на околната среда			
7.4.	„Зелената сделка“ на Комисията – обхват, цели и проблеми на реализацията			
7.5.	Конкуренцията на Китай и САЩ в борбата срещу климатичните промени и прилаганите финансови мерки			
	Тема 8. Финансиране на регионалната политика на ЕС	5	2	
8.1.	Йерархична класификация на регионите в ЕС според ЕВРОСТАТ			
8.2.	Етапи и цели на финансиране на регионалната политика на ЕС			
8.3.	Особености на настоящия програмен период и визия за реформи			
8.4.	Сближаване социално-икономическото развитие на регионите и диференцираната интеграция			
	Тема 9. Европейските структурни и инвестиционни фондове – финансови „стълбове“ на регионалната политика на ЕС	3	3	
9.1.	Принципи на работа на ЕСИФ и Кохезионния фонд			
9.2.	Алгоритми за определяне на финансирането от ЕСИФ и КФ по цели на регионалната политика и СЧ на ЕС			
9.3.	ЕФРР, ЕСФ, КФ – еволюция на финансовите ангажименти, правила за предоставяне на финансиране и принос за социално-икономическото сближаване на регионите в ЕС			
9.4.	Деклариране на личните вещи и валутни ценности			
	Тема 10. Финансовият принос в Оперативните програми за развитието на страните-членки на ЕС	4	3	
10.1.	Същност и съдържание на оперативните програми			

10.2.	Организационно структуриране на оперативните програми в страните членки (на примера на България)			
10.3.	Оценка на изпълнението на оперативните програми у нас след 2007 г. Слабости и добри практики при усвояване на европейските фондове			
10.4.	Целеполагане, дизайн и очаквани резултати от прилаганите оперативни програми през програмен период (2021 – 2027)			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Научен доклад с презентация по предварително уточнена тема	1	25
1.2.	Междинен тест	1	30
Общо за семестриалното оценяване:		2	55
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	110
Общо за сесийното оценяване:		1	110
Общо за всички форми на контрол:		3	165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

- 1.Найденев, Л. Фискални правила, бюджетни разходи и Covid-19 [Fiscal Rules, Budget Expenditures and Covid-19]. Инвестиции в бъдещето - 2023 : Четиринадесета научно-приложна конференция с международно участие, 6 октомври 2023 : Сборник доклади = Investments in the Future - 2023 : Fourteenth International Scientific Conference : Proceedings, Варна : HTC - Варна, 2023, 98-104., ISSN(печатно) 1314-3719
- 2.Найденев, Л., Павлова-Бънова, М. Фискалните правила - основа на стабилността на публичните финанси. e-Journal VFU : Електронно списание на ВСУ Черноризец Храбър, Варна : ВСУ Черноризец Храбър, 2020, 13, 1 - 25 [25 с.].
3. Baldwin, R., Wyplosz, Ch. The Economics of the European Integration, McGraw-Hill, 7th edition, 2023.
- 4.Gercheva, S. The Tax-Based Own Resources and Ecological Sustainability of the EU Budget. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna : Union of Scientists - Varna, 9, 2020, 2, 136-144.

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

5.Gercheva, S.. Tax or Trade: Community Energy Taxation in the Context of Climate Neutrality. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna : Union of Scientists - Varna, 9, 2020, 1, 168-178.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

- 1.Бонева, С. Въглеродните данъци в контекста на европейската зелена сделка. Научни трудове на УНСС 2020 (5), с.15-29
- 2.Бонева С. Развитие на политиката за въвеждане на въглеродни данъци: глобални и европейски измерения, Научни трудове на УНСС, 2021 (5), с.101.
3. Христов, М., Трифонова, С., Василева, В., Ненкова, П., Димитров, С., Михайлова-Борисова, Г., Райков, Е., Костов, И., Кънева, А., Тодоров, В., Иванов, П., Пожаревска, Р., Башева, С., Фесчиян, Д., Андасарова, Р., Вейсел, А., Атанасов, А., Савова, К., Петрова, Д., Иванова, Р., Начкова, М., Рупска, Т., Вечев, В., Христов, И., Йоловски, Д., Котева, Н., Асенов, Е., Петрова, Д., Башев, Я., Жураковска, И. Икономиката на България и Европейския съюз: финанси, счетоводство, финансов контрол : Колективна монография. София : Изд. комплекс УНСС, 2022, 470. ., ISBN(печатно) 978-619-232-591-6
4. Gercheva, S. Green Electricity Subsidies in Bulgaria - Vectors of (Re)distribution. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna : Union of Scientists - Varna, 11, 2022, 1, 18-26., ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085 / [Линк](#)
5. Gercheva, S. Recycling of Carbon Revenues in Bulgaria. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna : Union of Scientists - Varna, 10, 2022, 3, 54-62..., ISSN(печатно) 1314-7390 , ISSN(онлайн) 2603-4085

Април 2024 г.